

Bloemlied

Wat is de schoonste bloem op aarde
De bloem die nooit verwelkt, steeds bloeit
Zij geeft het leven hoger waarde
't Is steeds de bloem die altijd bloeit
Die nooit verwelkt maar hoger groeit

De hoop versterkt ons, geeft ons krachten
Bij 't afscheid van zo'n lange duur
Zij is een ster in somb're nachten
Een troost in droevig afscheidsuur

Ja 't is de schoonste bloem op aarde
De bloem die nooit verwelkt, steeds bloeit
Zij geeft het leven hoger waarde
't Is steeds de bloem die altijd bloeit
Die nooit verwelkt maar hoger groeit

Opvoering "Wilde Vaart"

1867

1992

125 jaar

Rederijderskamer

opgericht 6 februari 1867

"De Bloem"
De Wijk

Historisch overzicht.

Aangenomen mag worden, dat het initiatief om tot de oprichting van een rederijderskamer te komen in 1867 werd genomen door Dhr. R. Van Kleef gemeenteontvangen te De Wijk. Een en ander mag afgeleid worden uit het gestelde in art.13 van de op 30 augustus 1891 vast gestelde notulen. Genoemd artikel luidde n.l. als volgt: "Het Bestuur kiest de stukken, die opgevoerd zullen worden, waarvan de rollen door hen, met behulp van den Ere-voorzitter der Kamer dan heer R. van Kleef en het erelid der Kamer den heer J.M. Schiphorst worden verdeeld en elk zal zich moeten tevreden stellen met die, welke hem of haar wordt toegewezen."

Samen met Willem Koops en Bart Lubberink kwam hij op 6 februari 1867 tot het besluit van de oprichting van "De Bloem". Het feit dat in het midden van de vorige eeuw op diverse plaatsen declamatie- en reciteerclubs werden opgericht in de vorm van rederijderskamer zal er toe bijgedragen hebben dat ook in De Wijk een rederijderskamer werd gesticht. Zo verzorgde omstreeks 1850 reeds de rederijderskamer "Erika" uit Meppel een uitvoering in De Wijk. In de loop der jaren zijn veel van de genoemde rederijderskamer verdwenen.

Ongetwijfeld heeft vooral in de 19e eeuw "De Bloem" in belangrijke mate bijgedragen tot de vorming en ontwikkeling van haar leden. Zo is bekend dat m.n. Prof. Blink en de latere Drentse schrijver Hendrik Tillema deel uitmaakten van "De Bloem". Later wordt de vormende invloed van de rederijderskamer van geringere betekenis m.n. door de verder gaande ontwikkeling en bereikbaarheid van onderwijsmogelijkheden. Veel steun heeft de rederijderskamer in haar beginjaren ondervonden van de toenmalige burgemeester Nijsingh, meester Lubbers van de lagere school en in materiële zin van mevr. A. Hoveman. De emancipatie deed binnen "De Bloem" al snel haar intrede. Waren in de beginjaren uitsluitend mannen lid van de vereniging, al vrij snel deden ook de dames hun intrede bij de rederijderskamer. Niet alleen in De Wijk maar tot in de verre omtrek werden door "De Bloem" uitvoeringen verzorgd. En dit zeker niet alleen tot genoegen en vermaak van het daar aanwezige publiek. Ook de leden van "De Bloem" bewaren door de jaren heen veelal de beste herinneringen aan dit "uit spelen" gaan. Onverschillig of dit nu in Havelte, Noordeschut, Meppel, Nieuwleusen, Kerkeveld of Zwartsluis plaatst vond, altijd gebeurde er wel iets waar men met plezier aan terug denkt.

Het ledental van "De Bloem" is nooit bijzonder groot geweest, als regel net voldoende om per toneelseizoen een tweetal uitvoeringen te verzorgen. Door de tijden heen heeft men af en toe in dit opzicht wat wervende acties moeten houden.

In financieel opzicht heeft "De Bloem" nogal eens wat moeite gehad om het hoofd boven water te houden. Was in de beginjaren "Annechien van de Mulder" vaak de redster in de nood, in latere jaren heeft men tal van acties moeten voeren om met een sluitende begroting te kunnen werken. Niet alleen plaatselijk maar ook provinciaal heeft "De Bloem" zich bestuurlijk gemanifesteerd. Zo werd in 1938 op initiatief van "De Bloem" in De Wijk besloten in Drenthe te komen tot de oprichting van het Provinciaal Drents Rederijdersgenootschap. Een organisatie welke in de 70er jaren tijdelijk opging in de Culturele Raad. Bij het herdenken van de oprichting van het P.D.R. in 1988 middels een "toneelvierdaagse" werd besloten tot de heroprichting van het thans geheten Drents Centrum voor Amateurtoneel.

In de loop van de afgelopen 125 jaren hebben tal van leden zich ingezet voor "De Bloem". Samen met een groot aantal bestuurders hebben zij er voor zorg gedragen dat "De Bloem" springlevend en vol energie doorgaat naar de 20e eeuw.

E.F.d.Boer

Het huidige bestuur van "De Bloem" is thans als 't volgt samengesteld:

E.F. de Boer - Mevr. G. Liezen - F. Stapel
Voorzitter

- Mevr. A. Hulzebos - J. Wind
Penningmeesteresse Secretaresse

Programma 125 jarig bestaan van de rederijderskamer "De Bloem"

Vrijdag, 7 februari 1992

20.00 - ± 23.00 uur

Reünie voor leden en oud-leden van "De Bloem"
met onder meer optreden van het duo
Henk Lanting uit Grolloo en
Hendrik en Roelfien uit De Wiek.

Zaterdag 8 februari 1992

15.00 - ± 17.00 uur

Receptie in hotel
"Het Oude Hogenkamp"
in De Wijk

Zaterdag 8 februari 1992

20.00 - ± 02.00 uur

&

Zaterdag 15 februari 1992

20.00 - ± 02.00 uur

&

Zondag 16 februari 1992

20.00 - 24.00 uur

Toneeluitvoering door "De Bloem"
in hotel "Het Oude Hogenkamp in De Wijk.
Opgevoerd wordt "Mottige Janus" van M. Spree.

"Mottige Janus" Toneelspel door M. Spree.

Toneelspel uit het Hollandsch Matrozenleven in 6 bedrijven.

Een Fantasie op de Marine-Schetsen van A. Weremeus Buning.

Voor het eerst opgevoerd op 8 januari 1902 te Amsterdam.

Na deze opvoering schreef de toneelredactie van Het Nieuws van de Dag op 10 januari 1902 over de première:

....."Hoe heeft Spree met "Mottige Janus" het publiek gepakt!
Het gehele stuk gaat tuschen een lach en een traan..... Er is gelachen,
gejuicht, meegeleefd en meegevoeld!!!"

Ook in andere commentaren wordt dit stuk geprezen als een "recht door zee" geschreven en gespeeld stuk volkstoneel.

Uit alles blijkt met hoeveel gedrevenheid de schrijver en de spelers het stuk hebben gebracht. Levensecht.

Het stuk dat is geschreven rond 1900 vertelt het verhaal van Janus, een matros bij de Koninklijke Marine. Hij voer in 1800 met het zeilschip "De Tromp" vanuit Nieuwediep naar onder meer Batavia, Celebes.

Hoewel in zijn tijd de maatschappelijke moraal en waarden verschillen met die van 1992, lijken menselijke aspecten als "leven en dood, begin en einde en toch weer begin" onveranderd.

Opvoering "Mottige Janus" 1917

In Janus' z'n tijd was de positie van vrouwen en mannen, wettige en onwettige kinderen totaal anders als in 1992. Zo kwam er in 1800 een wet die verbod om een onderzoek in te stellen naar het vaderschap. Een man die in een buitenechtelijke relatie een kind verwekte, was daarvoor in geen enkel opzicht verantwoordelijk te stellen. Het kind werd als bastaard gezien als een schande. De moeder had geen enkel recht om de man ter verantwoording te roepen.

Zoals ook nu ons leven mede bepaald wordt door tijd en omstandigheden zo was dat ook bij Janus het geval. Hij vaart desondanks zijn koers. In belangrijke mate bepaald door Lena zijn geliefde, een matrozenkind uit Nieuwediep. Anders, maar zeker niet minder sturend, is Rooie Willem, zijn "marine maat".

Opvoering "Mottige Janus" 1937

Maar U gaat het stuk zien, daarom verder geen inhoud. Omdat het stuk zich afspeelt op 6 locaties en een tijd bestrijkt van ongeveer 25 jaren, is het volgende overzicht gegeven:

1e afdeling: "De Mottige".

- 1e bedrijf: Te Nieuwediep - bij herberg "Zeemanswelvaren".
- 2e bedrijf: Te Amsterdam - die jaren later.
- 3e bedrijf: Te Nieuwediep - in de herberg "Zeemanswelvaren"

2e afdeling: "Het pleegkind van de matroos".

- 4e bedrijf: Te Amsterdam - ten huize van mevrouw Délambert.
- 5e bedrijf: Te Amsterdam - bij Lena thuis.
- 6e bedrijf: Te Amsterdam - de studeerkamer van Frits.

Rolverdeling

1e afdeling:

Janus Jozef Recht Door Zee	:	Frans Stapel
Willem de Bruin	:	Bert Flik
Henri Morel, ingenieur	:	Jan Bolling
Moeder Greetje	:	Grietje Liezen
Lena de Zwart	:	Albertje Hulzebos
Marie Willemsen	:	Femmie Hofstra
Geurt	:	Lukas Lubbering
Mina	:	Femmie Blokzijl
Trijn	:	Jopie Poel
Jan Jansen	:	Geuchien Fictorie
Gijs Blom	:	Jan Bennink
Klaas - matroos	:	Mark Liezen
Gerrit - matroos	:	Bert Scheper
Teun - accordeonist	:	Henk de Roo
Bediende	:	Janneke Kroezen

2e afdeling

Janus Recht Door Zee	:	Frans Stapel
Willem de Bruin	:	Bert Flik
Henri Morel	:	Jan Bolling
Frits Délambert	:	Aart Hendriks
Van der Wert - gepen. majoor	:	Henk Spijkerman
Verbrugge - journalist	:	Aart Snijder
Frans - bediende	:	Jan Bennink
Helena de Zwart	:	Albertje Hulzebos
Mevr. Délambert	:	Ina Kroes
Sofie - haar zuster	:	Jannie Beltman
Dienstmeisje	:	Lammie Eskes

Regie:	Wilma Noorda
Verlichting:	Koos Kluin
Soufleuses:	Rie Berendsen - Grietje Westerbeek
Costuums en Grime:	Albert Kool en Louis Scheffer
Toneelopbouw:	Jan P. de Groot - Gerard Poel - Geuchien Fictorie - Henk de Roo - Aaldert Blokzijl - Tiemen Stapel
Toneelaankleding:	Fa. Wolting - Studio H.S. (Henk Stoker)
Algemeen advisering:	Rob v.d. Ree en Harm van Ballegooien (S.K.V.D.) en Dr. Bosscher - scheepvaartmuseum Groningen